

Ayollar hayotida o'z jinsini qabul qilolmaslikning jiddiy oqibatlari tahlili.

Jizzax Davlat Pedagogika Universiteti Umumiy psixologiya
kafedrası o'qituvchisi **D.M.Obidova**.

Annotatsiya: Ayollarda o'z jinsini qabul qilmaslik, zamonaviy jamiyatda keng tarqalgan muammolardan biridir. Ushbu holatning ko'plab salbiy oqibatlari bo'lib, ular psixologik, ijtimoiy va emosional jihatlarni o'z ichiga oladi. Ushbu tezida ayollarda o'z jinsini qabul qilmaslikning jiddiy oqibatlari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Anksiyete, depressiya, ijtimoiy izolyatsiya, ichki konflikt, profitsional faoliyat.

Mamlakat taraqqiyotining asosini ruhi, jismoiy va aqlan sog'lom insonlar jamiyati tashkil etishi hech kimga sir emas. Ushbu jamiyatdagi ayollar esa avlod davomchisi kelajak avlod tarbiyachisi va manaviy ustun sifatida beqiyos o'ringa egadir. O'z jinsini qabul qilmaslik — bu shaxsiy identifikatsiya va ijtimoiy rolda qiyinchiliklar keltirib chiqaradigan murakkab muammo bo'lib, ayollar orasida keng tarqalgan sanaladi. Jamiyatimizda ayollarga nisbatan belgilangan an'anaviy jinsiy rollar, stereotiplar va ijtimoiy kutilmalar ko'pincha ularning jinsiy identifikatsiyasini qabul qilishlariga to'sqinlik qiladi. O'z jinsini qabul qilmaslik, shaxsiy stress, o'z-o'zini kamsitish va psixologik muammolar kabi bir qator salbiy oqibatlarga olib keladi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'z jinsini qabul qilmaslik, depressiya va anksiyete kabi psixologik kasalliklar rivojlanishiga olib keladi. Shuningdek, bu holat ayollarning ijtimoiy hayotini izolyatsiyalashiga, munosabatlarida muammolar yuzaga kelishiga va umumiy hayot sifatining pasayishiga sabab bo'ladi. O'z jinsini qabul qilishni qo'llab-quvvatlash jamiyatda jinsiy identifikatsiya bilan bog'liq stereotiplarni yengishga yordam beradi va ayollarning ruhiy salomatligini yaxshilashda muhim rol o'ynaydi.

1. Psixologik oqibatlar:

○ **Depressiya:** O'z jinsini qabul qilmaslik, ayollarda depressiv holatlar rivojlanishiga sabab bo'ladi. 2020-yilda o'tkazilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, jinsiy identifikatsiya bo'yicha muammolari bo'lgan ayollarda depressiya darajasi ancha yuqori. Bu depressiya, o'z navbatida, umumiy hayot sifatini pasaytiradi.

○ **Anksiyete:** O'z jinsini qabul qilmaydigan ayollarda anksiyete darajasi ko'tariladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bu holat, ijtimoiy vaziyatlarda o'zini qo'yishda va boshqalar bilan muloqotda qiyinchiliklarga olib keladi.

2. Ijtimoiy oqibatlar:

- **Ijtimoiy izolyatsiya:** O'z jinsini qabul qilmaslik ayollarning ijtimoiy hayotida izolyatsiyaga olib keladi. Bu holat, o'zlarini do'stlaridan va oilalaridan ajratishi, qo'llab-quvvatlovchi ijtimoiy tarmoqlardan mahrum bo'lishiga sabab bo'ladi.
- **Munozarali munosabatlar:** O'z jinsini qabul qilmaydigan ayollar, munosabatlarda ishonchsizlik va kamsitish hissini his qilishadi. Bu, o'zaro aloqalarni pasaytirishi va muammoli munosabatlarga olib kelishi mumkin.

3. Emotsional oqibatlar:

- **Ichki konflikt:** O'z jinsini qabul qilmaslik, shaxsning ichki hissiyotlari va ijtimoiy normativlarga bo'lgan qarshiligi o'rtasida konfliktlarga olib keladi. Bu holat, shaxsning emosional farovonligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.
- **Hayot sifatining pasayishi:** O'z jinsini qabul qilmaslik, ayollarning hayot sifatini pasaytiradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'z jinsini qabul qilmaydigan shaxslar o'zlariga nisbatan past baho berishadi va hayotdan qoniqish darajalari kamayadi.

4. Sog'liq va farovonlikka ta'siri:

- **Sog'liq muammolari:** O'z jinsini qabul qilmaslik, yuqori stress darajasi bilan bog'liq bo'lib, jismoniy sog'liq muammolarini keltirib chiqarishi mumkin. O'z-o'zini qabul qilmaydigan ayollarda yurak kasalliklari va boshqa jismoniy kasalliklar xavfi oshadi.
- **Sotsial va professional faoliyatga ta'siri:** O'z jinsini qabul qilmaslik, ayollarning professional rivojlanishiga, ishga joylashishlariga va karera qadamlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi. O'zlariga nisbatan past baho berish va ishonchsizlik, ish joyida muvaffaqiyatga erishishni qiyinlashtiradi.

Ayollarda o'z jinsini qabul qilmaslik jiddiy psixologik, ijtimoiy va emosional oqibatlarga olib keladi. Ushbu muammoni hal etish uchun keng qamrovli qo'llab-quvvatlash tizimlarini rivojlantirish zarur. Ayollarni o'z jinslarini qabul qilishga rag'batlantirish, jamiyatda xavfsiz va qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish muhimdir.

Adabiyotlar ro'yxati

1. OBIDOVA, D. (2020). THE IMPACT OF THE FORMATION OF HIGH HUMAN EMOTION IN STUDENTS PEDAGOGICAL PSYCHOLOGICAL BASIS. Архив Научных Публикаций JSPI, 1(83).
извлечено от https://science.i-edu.uz/index.php/archive_jspi/article/view/7243
2. Hendricks, M. L., & Testa, R. J. (2012). "A conceptual framework for clinical work with transgender and gender nonconforming clients: An adaptation of the minority stress model." *Professional Psychology: Research and Practice*, 43(5), 460-467.
3. Bockting, W. (2013). "Stigma, mental health, and resilience in an online sample of the US transgender population." *American Journal of Public Health*, 103(5), 943-951.